

MICHAEL HRBATA

mistopředseda Výboru pro
obranu PSP ČR

ČESKÁ REPUBLIKA A BOJ S TERORISMEM

POPISY TERORISTICKÝCH ČINŮ JSOU ZAZNAMENÁNY JIŽ NA EGYPTSKÝCH HIEROGLYFECH, V HOMÉROVĚ ODYSSEIE I V BIBLI. AKTY FYZICKÉ LIKVIDACE POLITICKÝCH ODPŮRČŮ A POTENCIÁLNÍCH PROTIVNÍKŮ SE VYSKYTUJÍ V CELÝCH DĚJINÁCH. ZA URČITÝ MILNÍK MŮŽEME POVAŽOVAT ÚTOK V TOKIJSKÉM METRU V ROCE 1995, KDY BYL POUŽIT BOJOVÝ OTRAVNÝ PLYN SARIN – OD TÉ DOBY SE VŠAK HOVOŘÍ O TZV. „SUPERTERORISMU“.

Tím se úroveň, schopnost a možnost uskutečnit teroristický čin rozšířila a do značné míry zjednodušila, čímž se otevřela možnost páchat teroristické

zpravodajské služby (ZS), či jiné bezpečnostní složky státu nemají prozatím efektivně nastavené úkoly, kompetence, vztahy a v neposlední řadě

Protiteroristická jednotka při cvičení Integrovaného záchranného systému

činy menším skupinám s nižším technickým, technologickým a finančním zázemím.

V České republice doposud nemáme zásadní zkušenost s teroristickým útokem, nicméně míra rizika teroristického útoku na našem území přímo souvisí např.:

- s aktivitami ČR v zahraničních misích
- s členstvím v NATO
- s diskusí o umístění radarové základny na území ČR
- s činností rádia RFE/RL

Poslední hmatatelné ohrožení nastalo na podzim roku 2006. Zpravodajské služby disponovaly informacemi o možném útoku na izraelské civilní osoby a objekty v Praze.

Armáda České republiky, Policie České republiky, civilní i vojenské

zdroje pro realizaci bezpečnostních opatření v oblasti efektivního boje s terorismem.

Mezery v českém boji s terorismem

Integrovaný záchranný systém je spolu se silovými složkami nedostatečně trénován pro možné situace, vznikající bezprostředně po teroristickém útoku, včetně logistiky velení. Existuje škodlivé vakuum v komunikaci mezi ZS, IZS, Armádou ČR a soukromou sférou při mimořádných událostech.

Zcela abscentuje koncepce tzv. „Business Continuity Managementu“, tedy činností, dokumentací, procesů a zdrojů pro prevenci, odvrácení a zvládnutí následků teroristické akce, jejichž cílem je zajištění obnovy činnosti do původního stavu (s výjim-

kou oblastí vymezené krizovým řízením).

Přestože zpravodajské služby a bezpečnostní složky ČR byly v pohotovosti, privátní sektor zpravidla na situaci nijak nereagoval – jelikož nemusel. Mimo oblast určené tzv. kritické infrastruktury jsou stanoveny provozovatelům a ostraže míst s vysokou koncentrací osob jen minimální povinnosti v zajištění bezpečnosti osob. Česká republika nemá nastavena ani „best practises“ a doporučení pro soukromý sektor v období zvýšené hrozby teroristického útoku.

Možné směry dalšího postupu

Větší míra využití Armády ČR při hrozbách na území České republiky – jako jedna z mála složek disponuje dostatečným personálním, logistickým i materiálním zázemím pro řešení nestandardních bezpečnostních opatření jako reakce na hrozbu teroristického útoku.

Pro privátní sektor, nespádající do kritické infrastruktury, vytvoření podmínek a povinností z hlediska zajišťování bezpečnosti při určité míře rizika vzniku teroristického útoku (viz. neúčinný systém varovných sirén; nenastavený systém barev/kódů pro aktivaci typových opatření).

Řešením jsou i školení, vysokoškolské vzdělávání, osvěta a lepší komunikace státní a soukromé sféry.

V létě roku 2007 byla založena poslanceká iniciativa pro efektivizaci boje České republiky s terorismem. Jejimi nosnými myšlenkami jsou „Realizovaná cvičení, empirické profesní zkušenosti a stav legislativy staví úroveň připravenosti ČR pro boj s terorismem do roviny, kterou lze zvyšovat. Poslanecká iniciativa hledá prostředky a metody pro její zvyšování od všech zainteresovaných subjektů.“

Součástí pracovní skupiny jsou bezpečnostní odborníci státní správy (MV ČR, MZ ČR, GŠ Armády ČR, URNA ...) i privátního sektoru (ABL, ASIS International ČR, ČEZ, ČSA ...). ■